

**AG 41a – Rostfritt stål, nickelbas-
legeringar och titan**

Utsänt till: Medlemmarna i AG 41a
För information: Bertil Pekkari

PROTOKOLL

fört vid sammanträde med AG 41a **onsdagen 27 januari 2010** på Svetskommissionen.

Närvarande:

Björn Holmberg (ordf)
Lars Johansson (sekr)
Jukka-Pekka Anttonen
Peter Ekström
Staffan Hertzman
Lennart K Jansson
Leif Karlsson
Johan Löthman (delvis)
Lars Mohlkert
Anette Rangmark
Peter Stenvall

Ej närvarande:

Per Eric Ericson
Brian Folkesson
Peter Haglund
NilsErik Hannerz
Joakim Hedegård
Kjell Anders Johansson
Leif Larsson
Sonny Långström
Peter Nerman
Björn Rundcrantz
Ola Runnerstam
Stefan Thyberg
Henrik Westermarck
Hans Åström

1. Dagordning

Dagordningen godkändes.

2. Föregående mötes protokoll

3. Aktuella frågor från medlemmarnas egen verksamhet

Varför är utmattningshållfastheten för rostfria stumsvetsförband högre än för CMn-stål? Mötet hade ingen säker uppfattning.

3. Utbildnings-CD

Ingen respons hade kommit från utbildarna om CD:n från Euroinox.

8. Aktuella frågor från medlemmarnas egen verksamhet

Är aceton tillåtet att använda till tvättning före svetsning? Det finns inget förbud och vi känner inte till något bättre.

Regler för pendling

Lennart K. Jansson delade ut underlag som belyste problematiken runt beräkning av sträckenergin vid pendling. Han hade även ett förslag till ny skrivning för standarden EN 1011-1. Lars Johansson pratar med Mathias Lundin.

Protokollet godkändes.

3. Medlemslistan

Vi strök Anders Brorson och Brian Folkesson från listan.

Vi efterlyste ny medlem som är specialist på korrosion. Sten Wessman på KIMAB tillfrågas av Jukka-Pekka Anttonen. (Han har tackat ja).

4. Läget beträffande standarder som berör svetsning av rostfritt stål

Lars Johansson delade ut Mathias Lundins sammanställning över standarder för rostfritt stål. Ordföranden kommenterade sammanställningen. Bilaga 1.

Lennart K. Jansson poängterade att ändringar av beteckningar på standarder måste införas på WPS:er och det är ett stort jobb och kostar stora pengar. Speciellt gäller det WPS:er som används inom kärnkraftsindustrin.

5. Arbetsprogram – Rapport från respektive områdesansvarig

Leif Karlsson presenterade resultatet från en undersökning man gjort på ESAB. "The effect of purging gas on 308L TIG root pass ferrite content". (IIW-dokument IX-2312-09). Frågan som föranledde undersökningen var om N₂ kan ersätta Ar som rotgas? Skyddsgasen var ren Ar medan tre rotgasvarianter (Ar, 90N₂ + 10H₂, N₂) provades.

Resultatet visade att stelmandet skedde på samma sätt oberoende av rotgas. (Ferrit-Austenitiskt). Slutsatsen var att det går bra att använda N₂ som rotgas. Men man bör dock kolla sammansättningen hos grundmaterial och tillsatsmaterial i WRG-92 för att se att man inte hamnar i den mer sprickkänsliga delen av Austenit-Ferritiska området.

Duplexa rostfria stål

Staffan Hertzman sade att det arrangeras en konferens om duplexa stål 13-15 oktober i Frankrike.

Björn Holmberg berättade om problem med att få stålet LDX 2101 godkänt att användas för tryckkärl enligt tryckkärlsdirektivet. Förhoppningsvis sker godkännande under våren.

Höglegerade austenitiska stål

Inget att rapportera.

Supermartensitiska rostfria stål

Stendött område. Vi stryker punkten från arbetsprogrammet.

Titan

Inget att rapportera.

Andra rostfria stål och nickelbaslegeringar
Rapportören ej närvarande.

Blandskarvar
Rapportören ej närvarande.

Rengöring efter svetsning
Inget att rapportera.

Korrosionsprovning
Vi söker ny områdesbevakare.

6. Rapport från IIW:s årsmöte i Singapore

Leif Karlsson ordförande i IIW:s kommission IX-H, rapporterade om de dokument som presenterades vid årsmötet i juli 2009 i Singapore.

Han nämnde speciellt dokumentet IX-2313-09 "Weldability studies of High-chromium Ni-Base filler metals for nuclear applications".

Leif nämnde också arbetet inom kommission II-C som har viss relevans för rostfri svetsning.

Lars Johansson rapporterade allmänt från IIW-mötet där totalt 450 delegater och experter varav 17 svenskar deltog.

7. Aktuella frågor från medlemmarnas egen verksamhet

Peter Ekström: Påverkas förbandsegenskaperna av värmebehandlingstemperaturen runt 400-500 grader (austenitiska rostfria stål)? Nej, under 500 grader och hålltid 24 timmar påverkas inte materialet. Det finns data som stärker detta.

Anette Ragnmark: Finns det något företag som har erfarenhet att tillverka dubbelklassade tryckkärn ASME-EN? Om man använder ett anmält organ är det deras problem att lösa. Lars Mohlkert sade att hans tidigare företag AGA-Cryo tillverkat dubbelklassade tryckkärn.

Lars Mohlkert: Problem med rördelar. Olika rördelar får olika färg på svetsen. Vad beror det på? Om det är organiska rester från tillverkningsprocessen är det lätt att undersöka sade Staffan Hertzman.

8. Outokumpus nya svetshandbok

Björn Holmberg redovisade det pågående arbetet med att ta fram en svetshandbok på ca 100 sidor på engelska. Den kommer att bli klar i vår. Björn är samordnare och har författat en stor del.

9. Rapport från Svetskommissionen

Internationell svetsutbildning i gymnasieskolan

Lars Johansson presenterade Svetskommissionens pågående arbete med att införa IW-utbildningen i gymnasieskolor och i vuxenutbildningen.

Genomgång av svets.se

Lars Johansson visade några delar av svets.se på den öppna delen och på den lösenordsskyddade delen. Bland annat information på "Nätverket", forskningskatalogen, utbildning, teknikdelen med alla beskrivningar av svetsmetoder, hälsa & säkerhet, verktygslåda för svetsansvariga och Elektroportalen.

Nytt från Essen-mässan

Lars Johansson visade bilder på nyheten från Essen-mässan Schweissen & Schneiden i september 2009.

10. Ny ordförande i AG 41a

Björn Holmberg hade vid föregående möte aviserat sin avgång. Björn och sekreteraren föreslog i egenskap av "valberedning" Staffan Hertzman till ny ordförande. Mötet accepterade enhälligt förslaget. Det föreläggs Svetskommissionens styrelse för beslut 11 mars.

Lars Johansson tackade Björn Holmberg för hans mångåriga, engagerade insats som ordförande och överlämnade en gåva från Svetskommissionen.

11. Övriga frågor

Björn Holmberg visade Euronix-guiden som han tagit fram och som nu är klar. Den kommer att tryckas.

12. Nästa möte

Nästa möte hålls tisdagen 2 november.

Alternativ 1: Forsmark

Alternativ 2: Alfa Laval i Tumba.

Vid protokollet

Lars Johansson